

Quick scan ecologie boerderij Jantjes te West-Grafdijk

Quick scan ecologie boerderij Jantjes te West-Grafdijk

Auteur P.J.H. van der Linden

Opdrachtgever Familie Jantjes
Projectnummer 08.008
Ingen mei 2008

foto omslag

Els & Linde B.V.

Dr. A.R. Holplein 1

4031 MB Ingen

tel: 0344 - 642517

fax: 0344 - 600832

mob: 06 - 27564247

e-mail: vanderlinden@elsenlinde.nl

Inhoud

Inleiding	4
Beschrijving	5
Waarnemingen	7
Conclusie	9

Inleiding

De familie Jantjes heeft een biologische veehouderij aan de Oudelandsdijkje te West-Grafdijk. De boerderij staat aan de rand van het dorp, pal naast de woonbebouwing. De familie wil – binnen de huidige milieuvergunning – de boerderij uitbreiden. Door de huidige ligging is er een voorkeur voor hervestiging buiten de milieuzones van de woonbebouwing. De nieuwe boerderij wordt ongeveer 350 meter in noordelijke richting verplaatst. Op de huidige locatie van de boerderij worden enkele woningen gebouwd. In het voorliggende ecologisch onderzoek wordt verslag gedaan van de aanwezige en te verwachten beschermde planten en dieren op de locatie van de huidige boerderij. Op 16 april 2008 is ter plaatse een oriënterend onderzoek uitgevoerd.

De nieuwe boerderij komt evenals de huidige boerderij juist binnen het Natura 2000-gebied Eilandspolder te liggen. De effecten op de natuurwaarden van deze nieuwe boerderij zijn separaat beschreven.

De boerderij.

Beschrijving

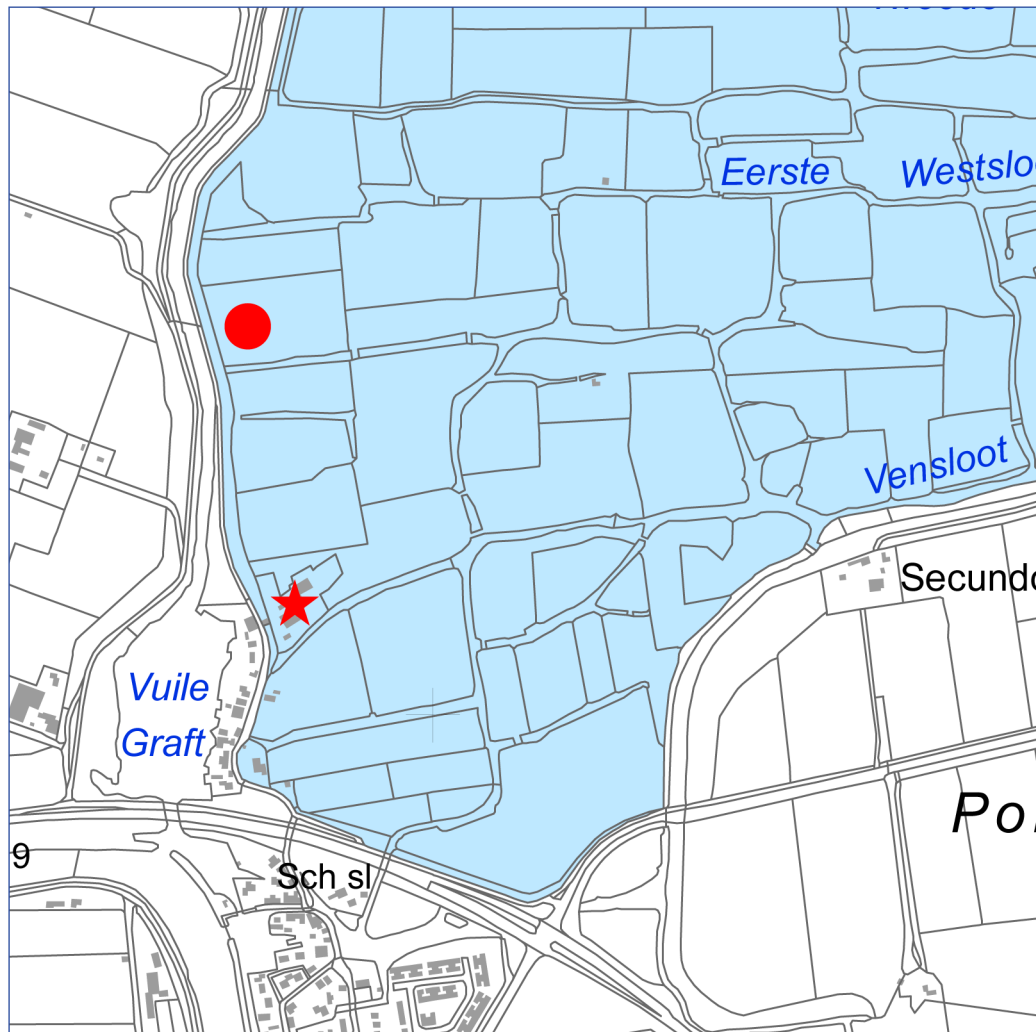
De huidige boerderij ligt tegen de bebouwde kom van West-Grafdijk aan. De woningen liggen aan de overzijde van de straat – bovenop de dijk – als een lintbebouwing. De boerderij van de familie Jantjes ligt binnendijs in de Eilandspolder. De boerderij ligt aan de rand en juist binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Eilandspolder. De boerderij ligt aan de teen van de dijk langs de Vensloot. De Eilandspolder is een veenpolder.

De Eilandspolder is vanaf het eind van de 10^e eeuw ontgonnen. Rond 1200 was het gebied omgeven door een aantal meren, die in open verbinding stonden met zee. Het water was soms behoorlijk in beweging, wat soms landafslag in de polder veroorzaakte. Mede hierom werden in de 13^e en 14^e eeuw dijken om de Eilandspolder gelegd. Langs de dijken ontwikkelden zich nieuwe bevolkingskernen. Vanaf deze tijd werden de ontginningen grootschaliger aangepakt. In de 17^e eeuw werden de omringende veenmeren drooggelegd. Door oxidatie van het veen en de ontwatering daalde de bodem. Er ontstond een cyclisch proces van wateroverlast, ontwatering en bodemdaling. Door de slechte kwaliteit van het veen is turfwinning in het gebied nooit van groot belang geweest.

Het landschap van Eilandspolder-Oost wordt bepaald door de lineaire patronen van de kavels, de wegen, de watergangen en de dorpen, de openheid, de lage ligging en het natte karakter. Het westelijk deel kent open waterrijk graslandgebied maar ook halfopen gebieden met spontaan opgekomen bosjes, rietkragen

De Eilandspolder achter de boerderij.

Kaart 1. De voorlopige begrenzing van het Natura 2000-gebied. De ster is de huidige boerderij en de stip de beoogde nieuwe locatie.

en bebouwing tussen de graslanden. Kenmerkend zijn de natuurlijk gevormde meertjes als de Knie, de Lei, Arismeer en Kruissloot.

De Eilandspolder is aangewezen als beschermd onder de Habitatrictlijn (alleen oostelijk deel) en de Vogelrichtlijn (beide delen). De aanwijzing volgende de Natura 2000 neemt beide gebiedscategorieën in één beschermingsregime, waarbij de ruimste begrenzing gehanteerd wordt. In het gebiedsdocument wordt aangegeven dat de Eilandspolder aangewezen is voor de habitats 'ruigten en zomen' en 'overgangs- en trilveen'. De planten en dieren waarvoor het gebied is aangewezen zijn bittervoorn (*Rhodeus sericeus*), kleine modderkruiper (*Cobitis taenia taenia*) en noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) volgens de Habitatrictlijn en lepelaar (*Platalea leucorodia*), smient (*Mareca penelope*), wintertaling (*Anas crecca*), meerkoet (*Fulica atra*), goudplevier (*Pluvialis apricaria*), Kievit (*Vanellus vanellus*), grutto (*Limosa limosa*) en rietzanger (*Acrocephalus schoenobaenus*) volgens de Vogelrichtlijn. De – voorlopige – begrenzing staat in kaart 1.

Waarnemingen

In de schuur van de boerderij broeden jaarlijks boerenzwaluwen (*Hirundo rustica*), en regelmatig worden rugstreeppadden (*Bufo calamita*) waargenomen rondom de boerderij. Waarschijnlijk is er sprake van overwinterende rugstreeppadden, mede gelet op de afwezigheid rond de boerderij van geschikt voortplantingswater. Met eenvoudige maatregelen kan schade aan de rugstreeppad of de boerenzwaluw worden voorkomen. In de sloten – vooral de bermsloot – is de kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*) aanwezig. Rond de boerderij is een hermelijn (*Mustela erminea*) gezien. De kat neemt regelmatig muizen mee naar de boerderij. In ieder geval zijn veldmuis (*Microtus arvalis*) en dwergmuis (*Micromys minutus*) gebracht, mogelijk ook huisspitsmuis (*Crocidura russula*). Er zijn geen aanwijzingen voor verblijfplaatsen van vleermuizen in de boerderij of de stallen, wel zijn er jagende vleermuizen boven het erf waargenomen door de familie.

De vegetatie op het erf bestaat uit soorten die kenmerkend zijn voor een matig voedselrijke locatie waar veel verstoring optreedt. Het gaat om soorten als: krulzuring (*Rumex crispus*), witte dovenetel (*Lamium album*), muur (*Stellaria media*), grote brandnetel (*Urtica dioica*) en hondsdrif (*Glechoma hederacea*). Er zijn geen zeldzame of beschermde soorten te verwachten.

De stal.

De boerderij vanaf de dijk (boven) en de opslag van vaste mest achter de stal.

Conclusie

Rond de huidige boerderij zijn een aantal beschermde soorten aangetroffen of te verwachten. De meeste soorten staan op tabel 1 van de AMvB die bij de Flora en Faunawet hoort. De soorten zijn beschermd, maar op voorwaarde dat er rekening wordt gehouden met deze soorten, is geen ontheffing ex artikel 75 Flora en Faunawet noodzakelijk.

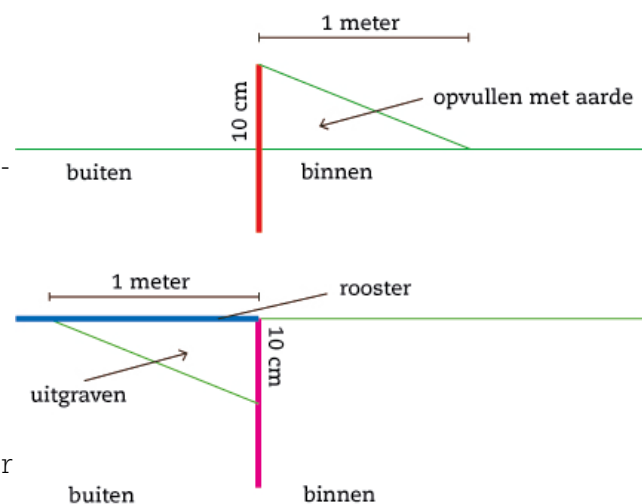
De broedplaats van de Boerenzwaluw wordt als een vaste verblijfplaats in de zin van de Flora en Faunawet beschouwd. De familie Jantjes heeft aangegeven op de nieuwe locatie graag weer boerenzwaluwen in de schuur te zien. De schuur zal zo geconstrueerd worden dat invliegen van de zwaluwen geen probleem is. Aangezien de nieuwe boerderij eerst gebouwd moet worden voordat de huidige kan worden afgebroken, zal er geen negatief effect optreden voor de boerenzwaluw. Wel is het verstandig in de planning rekening te houden met zwaluwen in de huidige schuur. Dat betekent dat de schuur voor of na de broedtijd gesloopt kan worden.

De rugstreeppad staat op tabel 3 van de Flora en Faunawet. De soort is dus strikt beschermd. De nieuw te bouwen woningen op de locatie van de boerderij zijn geen belemmering voor de overwintering van de rugstreeppad. Alleen tijdens de sloop en de nieuwbouw kan er schade veroorzaakt worden aan de dieren. Het is daarom van belang te zorgen dat de rugstreeppad tijdens de werkzaamheden niet op het terrein kan zitten.

Tijdens de trek naar de winterverblijven (september – oktober) wordt het bouwterrein afgeschermd. De schermen worden zo geplaatst dat de dieren er wel uit kunnen, maar er niet in. Op het bouwterrein zullen de padden zich niet ingraven voor de winterslaap en worden dus niet geschaad.

In de overige maanden of nadat de bouw gereed is kunnen de schermen verwijderd worden en kan de rugstreeppad weer op het terrein overwinteren. In de tekening staat het principe van de afscherming weergegeven.

Als bovenstaande in acht wordt genomen zal er geen schade veroorzaakt worden aan beschermde dieren en is er geen ontheffing ex artikel 75 Flora en Faunawet noodzakelijk.

Afschermingsmogelijkheden tegen rugstreeppadden. De onderste maatregel is duurder, maar geschikt als het terrein bereikbaar moet zijn voor auto's.